

หน่วยที่ 4

กระบอกลมในระบบนิวเมติกส์

สาระสำคัญ

กระบอกลมในระบบนิวเมติกส์ ซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานลมอัดให้เป็นพลังงานกลหรือ อาจเปลี่ยนพลังงานกลให้ทำงานในลักษณะหมุนก็ได้ ซึ่งเราเรียกว่า กระบอกลม สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ตามลักษณะการทำงานได้แก่ กระบอกลมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นวงรอบ และกระบอกลมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นเส้นตรง

สาระการเรียนรู้

1. กระบอกลมทำงานทางเดียว (Single Air Cylinder)
2. กระบอกลมทำงานสองทาง (Double Air Cylinder)
3. กระบอกลมทำงานในลักษณะแกว่ง (Oscillating Motion)
4. กระบอกลมทำงานในลักษณะหมุนรอบ (Rotary Motion)

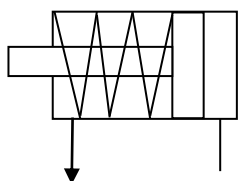
จุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถ

1. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกลมทำงานทางเดียวได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกลมทำงานสองทางได้ถูกต้อง
3. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกลมทำงานในลักษณะแกว่งได้ถูกต้อง
4. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกลมทำงานในลักษณะหมุนรอบได้ถูกต้อง

	แบบทดสอบก่อนเรียน	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตติศาสตร์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกกลมในระบบนิเวตติศาสตร์	

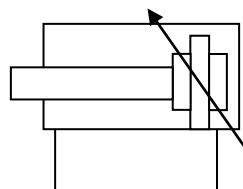
คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกกลมในข้อใด

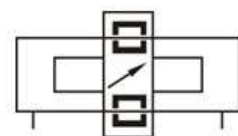
- ก. กระบอกกลมทำงานทางเดียว   ข. กระบอกกลมทำงานสองทาง
 ค. กระบอกกลมทำงานสองข้าง   ง. มอเตอร์ลมแบบหมุนสลับ

2. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกกลมในข้อใด

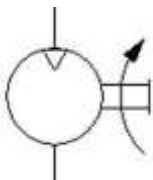
- ก. มอเตอร์ลมแบบหมุนสลับ
 ข. กระบอกกลมช่วงชักหลายตำแหน่ง
 ค. กระบอกกลมทำงานสองทางแบบปรับค่าได้
 ง. กระบอกกลมทำงานสองทางมีเบาะลมกันกระแทกแบบปรับค่าได้

3. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกกลมในข้อใด

- ก. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ   ข. มอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน
 ค. กระบอกกลมแบบไม่มีก้านสูบ   ง. กระบอกกลมแบบใบพัดเลื่อน

4. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกกลมในข้อใด

- ก. มอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน   ข. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ
 ค. กระบอกกลมแบบใบพัดเลื่อน   ง. กระบอกกลมแบบไม่มีก้านสูบ

	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย ครอบคลุมในระบบนิเวตีกส์	

ข้อที่	คำตอบ
1	ก
2	ง
3	ค
4	ข
5	ง
6	ก
7	ค
8	ค
9	ง
10	ข

	ใบความรู้	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิวเมติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย ครอบคลุมในระบบนิวเมติกส์	

ครอบคลุมในระบบนิวเมติกส์ ซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานลมอัดให้เป็นพลังงานกลหรือ อาจจะเปลี่ยนพลังงานกลให้ทำงานในลักษณะหมุนก็ได้ ซึ่งเราเรียกว่า ครอบคลุม สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ตามลักษณะการทำงานได้แก่ ครอบคลุมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นวงรอบ และครอบคลุมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นเส้นตรง

ภาพที่ 4.1 ครอบคลุมในระบบนิวเมติกส์

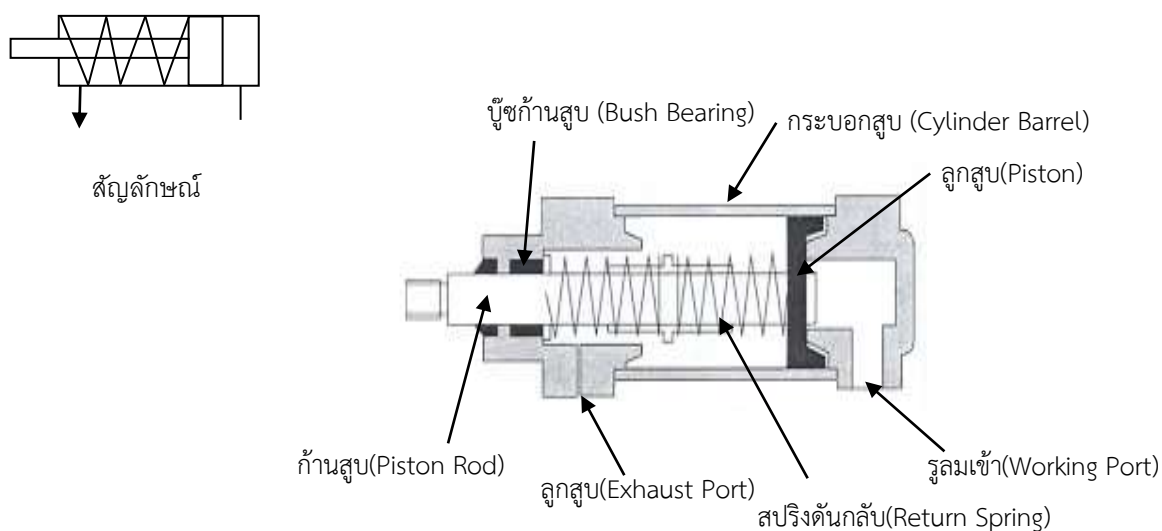
(ที่มา: <http://www.pneu-hyd.co.th>)

4.1 กระบอกลมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นเส้นตรง (Linear Motion)

ในระบบนิวเมติกส์อุปกรณ์ที่เคลื่อนที่เป็นแนวเส้นตรงจะนิยมใช้กระบอกลม (Pneumatic Cylinder) เนื่องจากมีโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน และใช้งานง่าย ซึ่งแต่ละแบบจะมีลักษณะการทำงานต่างกันรวมถึงการนำไปใช้งานที่ต่างกันออกไป

4.1.1 กระบอกลมทำงานทางเดียว (Single Air Cylinder)

กระบอกลมทำงานทางเดียว(Single Air Cylinder) จะปล่อยลมเข้าทางด้านท้ายของกระบอกลมเพื่อเอาชนะแรงดันสปริงดันลูกสูบให้เคลื่อนที่ออกเรียกการเคลื่อนที่มีทิศทางเป็นบวก และในจังหวะเคลื่อนที่กลับก็จะปล่อยลมทางด้านท้ายกระบอกลมเพื่อเป็นการระบายลมทิ้งทำให้สปริงที่ติดตั้งอยู่หัวลูกสูบดันให้ลูกสูบเคลื่อนที่เข้าเรียกการเคลื่อนที่มีทิศทางเป็นลบ

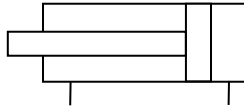

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างของกระบอกลมทำงานทางเดียว

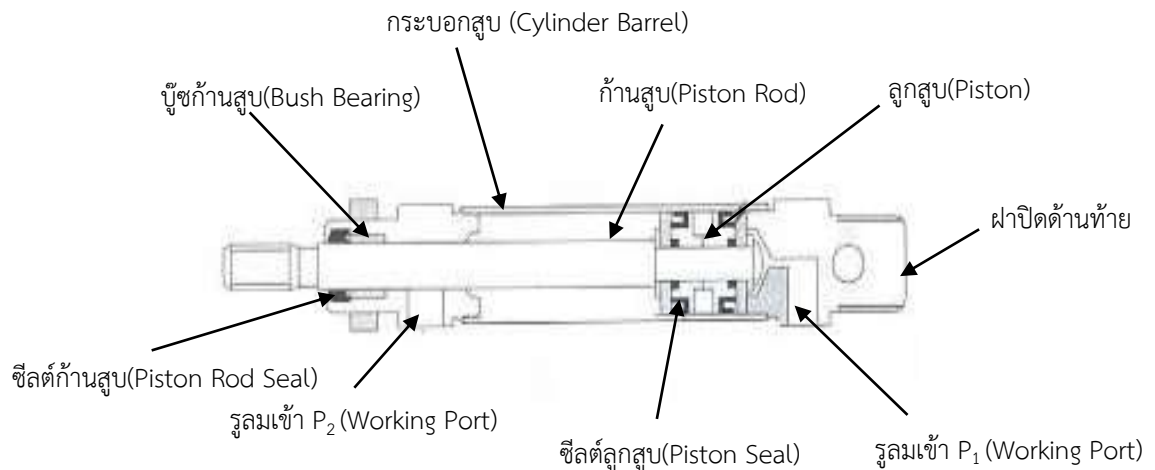
(ที่มา: ณรงค์ ต้นชีวะวงศ์.2546)

กระบอกลมทำงานทางเดียวมีสปริงดันกลับอยู่ภายใน ดังนั้นความยาวในการเคลื่อนที่จึงมีระยะจำกัดด้วยเหตุนี้ความยาวช่วงชักของก้านสูบโดยทั่วไปจะยาวไม่เกิน 100 มิลลิเมตร ลูกสูบแบบทำงานทางเดียวนี้ในจังหวะเคลื่อนที่เข้าไม่ควรรับโหลดเนื่องจากใช้สปริงดันกลับ ตัวอย่างใช้งานสำหรับกระบอกลมชนิดนี้ คือ งานจับยึด แม่ปั๊มเบรกรถยนต์ เป็นต้น

4.1.2 กระบอกลมทำงานสองทาง (Double Air Cylinder)

สัญลักษณ์

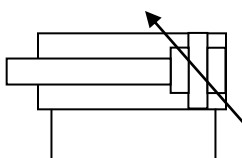

ภาพที่ 4.3 โครงสร้างของกระบอกลมทำงานสองทาง

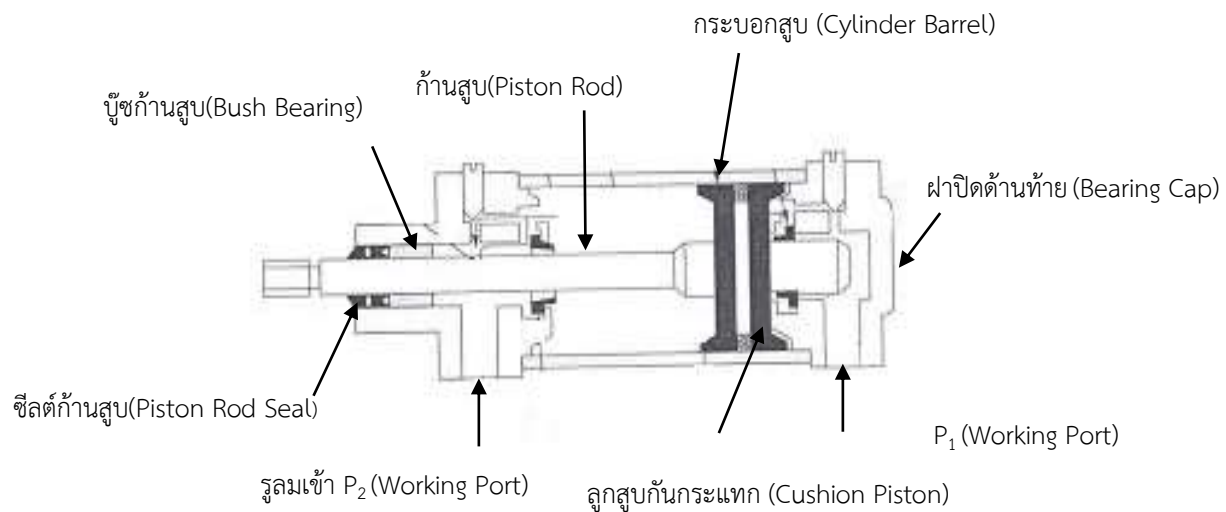
(ที่มา: ณรงค์ ต้นชีวะวงศ์.2546)

กระบอกลมทำงานสองทาง การทำงานจะปล่อยลมอัดเข้าทางด้านรูลม P_1 และอีกด้านหนึ่งลมจะถูกระบายทิ้งที่รูลม P_2 เพื่อลดแรงต้านทำให้ก้านสูบเคลื่อนที่ออก ในจังหวะเคลื่อนที่เข้าจะปล่อยลมอัดเข้าทางด้านรูลม P_2 ลมทางด้าน P_1 จะถูกระบายทิ้งทำให้ก้านสูบเคลื่อนที่เข้า ทำให้ได้แรงทั้งสองทิศทาง กระบอกลมทำงานสองทาง เหมาะกับงานที่ใช้ความเร็วในการเคลื่อนที่ไม่มากนักเพราะในช่วงที่เคลื่อนที่ออกสุด และเคลื่อนที่เข้าสุดจะเกิดแรงกระแทกกับฝาปิดหัวท้ายของกระบอกลมทำให้เกิดการเสียหาย

4.1.3 กระบอกลมทำงานสองทางแบบมีเบาะลมนก้นกระแทกปรับค่าได้ (Cylinder With End Position Cushioning)

สัญลักษณ์

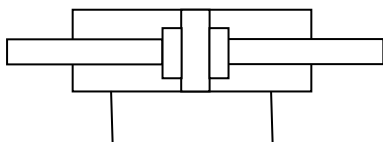

ภาพที่ 4.4 โครงสร้างของกระบอกลมทำงานสองทางแบบมีเบาะลมกันกระแทกปรับค่าได้

(ที่มา: ณรงค์ ต้นชีวะวงศ์.2546)

จากภาพที่ 4.4 แสดงโครงสร้างของกระบอกลมแบบมีเบาะลมกันกระแทก ซึ่งกระบอกลมแบบนี้ ออกแบบมาเพื่อแก้ปัญหาของกระบอกลมแบบไม่มีก้านกระแทก เบาะลมที่ออกแบบเพื่อชะลอความเร็วของลูกสูบ เมื่อเคลื่อนที่เข้า-ออกสุดเป็นการป้องกันการกระแทกกับฝาปิดหัว-ท้ายของกระบอกลม โดยการปรับสกรูกันกระแทกที่ติดตั้งไว้ เมื่อลูกสูบเคลื่อนที่มาถึงเบาะกันกระแทกลมที่ถูกระบายทิ้งจะผ่านออกไปได้ยาก ต้องผ่านทางสกรูปรับกันกระแทกที่เดียว ทำให้มีลมต้านการเคลื่อนที่ที่ทำให้ลูกสูบเคลื่อนที่ช้าลงในขณะที่เคลื่อนที่ลูกสูบเคลื่อนที่เข้าก็จะเกิดการทำงานในลักษณะเดียวกัน ปกติระยะกันกระแทกของเบาะลมจะอยู่ที่ไม่เกิน 30 มิลลิเมตร

4.1.4 กระบอกลมทำงานสองทางแบบมีก้านสูบสองข้าง (Cylinder With Double Sided Piston Wool)

สัญลักษณ์

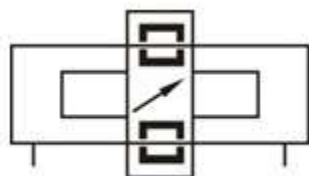

ภาพที่ 4.5 กระบอกลมทำงานสองทางแบบมีก้านสูบสองข้าง

(ที่มา: <http://www.pneu-hyd.co.th>)

กระบอกลมทำงานสองทางแบบมีก้านสูบสองข้างมีโครงสร้างเหมือนกันกับกระบอกลมทำงานสองทางแบบมีก้านสูบเดี่ยวแต่จะต่างกันตรงที่มีก้านสูบที่สามารถใช้งานได้สองข้าง กระบอกลมแบบนี้จะรับแรงได้ทั้งสองข้างไม่ว่าจะเคลื่อนที่ไปหรือเคลื่อนที่กลับ และที่ปลายทั้งสองข้างจะมีลูกปืนรองรับการเคลื่อนที่เพื่อแก้ปัญหาเมื่อเกิดแรงกระทำจากด้านข้าง

4.1.4 กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ (Rod Less Cylinder)

สัญลักษณ์

ภาพที่ 4.6 โครงสร้างของกระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ

(ที่มา: <http://www.pneu-hyd.co.th>)

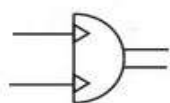
กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบมีลักษณะการทำงานคล้ายกับกระบอกลมสองทางแบบธรรมดาโดยที่ภายในก้านสูบจะมีแม่เหล็กติดอยู่กับลูกสูบที่เคลื่อนที่ได้ เมื่อมีแรงลมอัดดันให้แม่เหล็กเคลื่อนที่ เส้นแรงแม่เหล็กจะดึงให้ลูกสูบภายนอกเคลื่อนที่ตาม ช่วงชักของกระบอกลมแบบนี้จะยาวกว่ากระบอกลมชนิดอื่น ซึ่งมีช่วงชักสูงสุด 5 เมตร และสามารถเคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงถึง 40 เซนติเมตร/วินาที

4.2 กระบอกลมทำงานในลักษณะเคลื่อนที่เป็นวงรอบ (Rotary Motion)

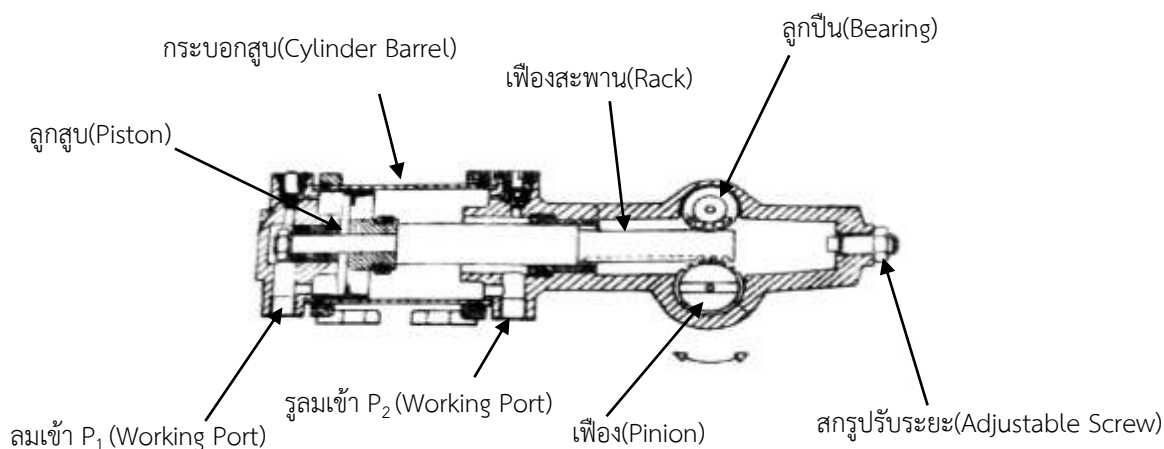
กระบอกลมทำงานเคลื่อนที่เป็นวงรอบสามารถแบ่งออกตามลักษณะการทำงานได้เป็น 2 แบบ

4.2.1 กระบอกลมทำงานในลักษณะหมุนแกว่ง (Oscillation Motion)

กระบอกลมหมุนแกว่งแบบลูกสูบหมุน

สัญลักษณ์

ภาพที่ 4.7 โครงสร้างของกระบอกลมหมุนแกว่งแบบลูกสูบหมุน

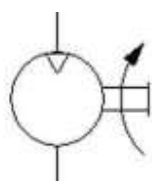
(ที่มา: อ่ำพล ชื่อตรง.2556)

จากภาพที่ 4.7 แสดงโครงสร้างของกระบอกลมหมุนแกว่งแบบลูกสูบหมุน การทำงานจะใช้ลมอัดดันผ่านเข้าไปในกระบอกลมทำให้ก้านสูบที่มีเพื่องสะพานซึ่งเป็นเพื่องฟันตรงเคลื่อนผ่านเพื่องหมุน จำนวนรอบของ

เพื่อหมุนไปและกลับขึ้นอยู่กับความยาวของช่วงชักของก้านสูบโดยทั่วไปแล้วมุมที่หมุนไปและหมุนกลับมีค่าดังนี้ 45, 90, 180, 290 และ 720 ค่ามุมที่หมุนหรือแกว่งสามารถปรับได้ด้วยการตั้งระยะช่วงชักด้วยสกรูปรับ ค่าแรงบิดที่ได้ขึ้นอยู่กับความดันของลมอัด อัตราทด และขนาดของลูกสูบ ลักษณะการนำไปใช้งาน คืองานที่ต้องการการเคลื่อนที่ในแนวหมุนแบบไม่ครบรอบ ได้แก่ งานตัดท่อ งานเจาะ งานหมุนชิ้นงาน งานควบคุมลิ้นหมุนลิ้นเลื่อนต่างๆ

4.2.2 ครอบคลุมทำงานในลักษณะหมุนรอบ (Rotary Motion)

1. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ (Piston Motor)

สัญลักษณ์

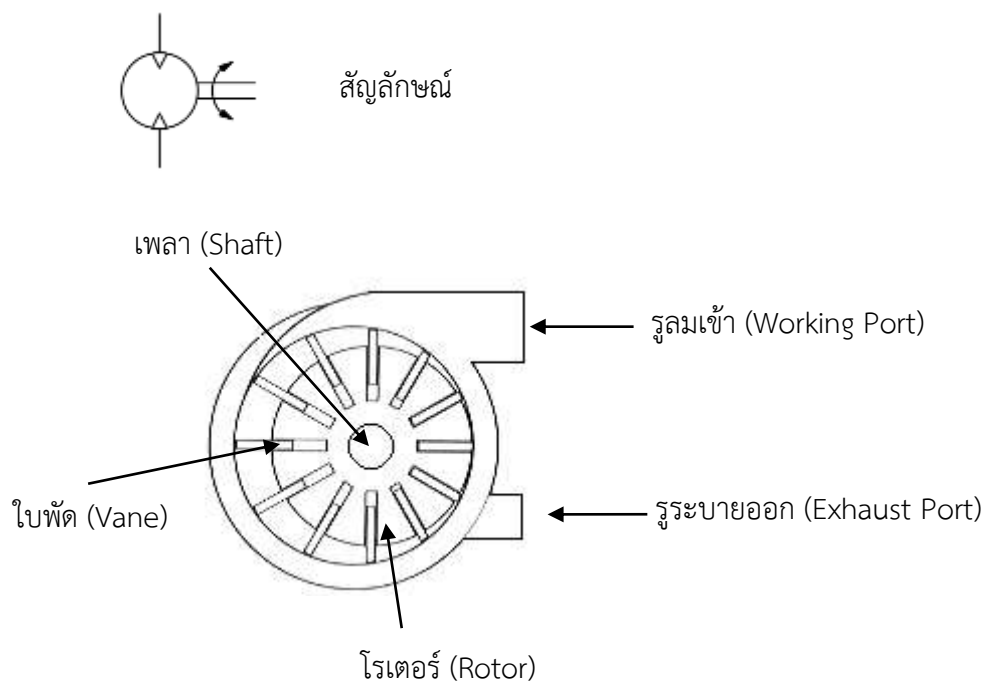

ภาพที่ 4.8 มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ (Piston Motor)

(ที่มา: <http://www.pneu-hyd.co.th>)

ภาพที่ 4.8 แสดงมอเตอร์ลมแบบลูกสูบซึ่งจะมีทิศทางการหมุนคล้ายกับมอเตอร์ไฟฟ้าแต่ได้รับความนิยมนำมาใช้งานซึ่งมีข้อดีเนื่องจากไม่เกิดการอาร์คเหมือนมอเตอร์ไฟฟ้าขณะใช้งาน การทำงานจะจ่ายลมอัดหมุนเวียนตามลำดับเพื่อดันให้ลูกสูบเคลื่อนที่ต่อจากนั้นก้านสูบจะไปผลักให้ข้อเหวี่ยงทำให้เกิดการหมุนแบบต่อเนื่อง กำลังของมอเตอร์ลมแบบลูกสูบที่ได้ขึ้นอยู่กับความดันของลมอัด และขนาดของลูกสูบ ลักษณะการใช้งาน คืองานที่ต้องแรงบิดสูง

2. มอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน (Sliding Vane Motor)

ภาพที่ 4.9 โครงสร้างของมอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน (Sliding Vane Motor)
(ที่มา: ณรงค์ ตันชีวะวงศ์.2546)

ภาพที่ 4.9 แสดงโครงสร้างของมอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อนซึ่งมอเตอร์ลมแบบนี้จะประกอบด้วย รูลมเข้า รูระบายลม แผ่นใบพัด โรเตอร์ และเพลา ซึ่งจะอาศัยแผ่นใบพัดเป็นตัวรับแรงเพื่อให้อัตราการหมุน การทำงานเมื่อจ่ายลมอัดเข้ารูลมเข้า แรงดันลมจะดันแผ่นใบพัดเคลื่อนที่ในแนวเส้นรอบวง ส่งผลให้เพลาหมุนตามทิศทางการหมุนของแผ่นใบพัด และถ้าต้องการให้อัตราการหมุนในทิศทางตรงกันข้ามก็จ่ายลมอัดเข้ารูระบายลม

	แบบฝึกหัด	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตติศาสตร์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตติศาสตร์	

ตอนที่ 1 จงนำตัวอักษรหน้าข้อความที่ให้มาด้านขวามือเติมลงหน้าหมายเลขด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง

.....1. กระบอกลมทำงานทางเดียว	ก. ใช้กับงานที่ต้องการแรงบิดสูง
.....2. กระบอกลมทำงานสองทาง	ข. มีลูกปืนรองรับการเคลื่อนที่
.....3. กระบอกลมทำงานสองทาง แบบมีใบอะลูมิเนียมที่ปรับค่าได้	ค. เคลื่อนที่เข้าและออกด้วยลมอัด ง. Rack
.....4. กระบอกลมหมุนแกว่งแบบลูกสูบหมุน	จ. มีสกรูปรับแรงดันลม
.....5. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ	ฉ. ใช้สปริงคืนกลับ
.....6. ทำงานในลักษณะหมุนรอบ	ช. Vane
.....7. กระบอกลมทำงานสองทาง แบบมีก้านสูบสองข้าง	ซ. เหมาะกับงานเปิด-ปิดวาล์ว ญ. Rotary motion
.....8. เฟืองสะพาน	ฉ. เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงถึง 40 เซนติเมตร/วินาที
.....9. กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ	
.....10. มอเตอร์แบบใบพัดเลื่อน	

	เฉลยแบบฝึกหัด	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตติศาสตร์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตติศาสตร์	

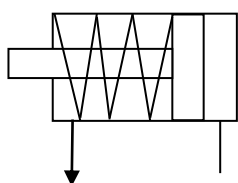
ตอนที่ 1 จงนำตัวอักษรหน้าข้อความที่ให้มาด้านขวามือเติมลงหน้าหมายเลขด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง

.....ฉ.....1. กระบอกลมทำงานทางเดียว	ก. ใช้กับงานที่ต้องการแรงบิดสูง
.....ค.....2. กระบอกลมทำงานสองทาง	ข. มีลูกปืนรองรับการเคลื่อนที่
.....จ.....3. กระบอกลมทำงานสองทาง แบบมีเบาะลมกันกระแทกปรับค่าได้	ค. เคลื่อนที่เข้าและออกด้วยลมอัด
.....ช.....4. กระบอกลมหมุนแกว่งแบบลูกสูบหมุน	ง. Rack
.....ก.....5. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ	จ. มีสกรูปรับแรงดันลม
.....ญ.....6. ทำงานในลักษณะหมุนรอบ	ฉ. ใช้สปริงดันกลับ
.....ข.....7. กระบอกลมทำงานสองทาง แบบมีก้านสูบสองข้าง	ช. Vane
.....ง.....8. เฟืองสะพาน	ซ. เหมาะกับงานเปิด-ปิดวาล์ว
.....ฉ.....9. กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ	ญ. Rotary motion
.....ช.....10. มอเตอร์แบบใบพัดเลื่อน	ฉ. เคลื่อนที่ด้วยความเร็วสูงถึง 40 เซนติเมตร/วินาที

	แบบทดสอบหลังเรียน	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์	

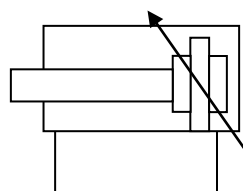
คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกลมในข้อใด

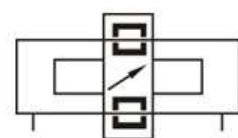
- ก. กระบอกลมทำงานสองทาง   ข. กระบอกลมทำงานทางเดียว
 ค. กระบอกลมทำงานสองข้าง   ง. มอเตอร์ลมแบบหมุนสลับ

2. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกลมในข้อใด

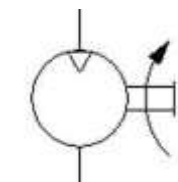
- ก. กระบอกลมทำงานสองทางมีเบาะลมกันกระแทกแบบปรับค่าได้
 ข. กระบอกลมทำงานสองทางแบบปรับค่าได้
 ค. กระบอกลมช่วงชักหลายตำแหน่ง
 ง. มอเตอร์ลมแบบหมุนสลับ

3. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกลมในข้อใด

- ก. มอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน   ข. กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ
 ค. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ   ง. กระบอกลมแบบใบพัดเลื่อน

4. จากภาพตรงกับสัญลักษณ์ของกระบอกลมในข้อใด

- ก. มอเตอร์ลมแบบใบพัดเลื่อน   ข. กระบอกลมแบบใบพัดเลื่อน
 ค. มอเตอร์ลมแบบลูกสูบ   ง. กระบอกลมแบบไม่มีก้านสูบ

	เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6-7 จำนวน 8 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย ครอบคลุมในระบบนิเวตีกส์	

ข้อที่	คำตอบ
1	ข
2	ก
3	ข
4	ค
5	ข
6	ข
7	ง
8	ข
9	ง
10	ค

	ใบงานที่ 4.1		หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6 จำนวน 4 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009		
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวติกส์		
	ชื่องาน การต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมทางเดียว		

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้เรียนสามารถ

- 1.1 เลือกอุปกรณ์สำหรับต่อวงจรได้ถูกต้อง
- 1.2 ต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมทางเดียวได้ถูกต้อง
- 1.3 แก้ปัญหาเมื่อเกิดข้อขัดข้องในการต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมทางเดียวได้
- 1.4 มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงานด้วยความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ประณีต รอบคอบ และตระหนักถึงความปลอดภัย

2. เครื่องมือ และอุปกรณ์

- 2.1 ถังลม
- 2.2 สายต่อลม
- 2.3 วาล์วควบคุมทิศทางลม
- 2.4 กระบอกลม
- 2.5 ชุดปรับคุณภาพลม
- 2.6 ข้อต่อลม
- 2.7 แผงติดตั้งอุปกรณ์ระบบนิเวติกส์

3. การปฏิบัติ

- 3.1 ให้นักเรียน แบ่งกลุ่ม ๆ ละ 2 คน
- 3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมทางเดียวตามขั้นตามขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

	ใบตรวจประเมินผลการปฏิบัติงานใบงานที่ 4.1		หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6 จำนวน4ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009		
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์		
	ชื่องาน การต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมทางเดียว		
ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....			
ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....			
รายการประเมิน	คะแนน		หมายเหตุ
	เต็ม	ได้	
1. การเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์	2		การให้คะแนน ทำถูกต้อง = ได้คะแนนเต็ม ทำไม่ถูกต้อง = ได้ 0 คะแนน เกณฑ์การสรุปผลการปฏิบัติงาน มากกว่าร้อยละ 80 ดีมาก ร้อยละ 70-79 ดี ร้อยละ 60-69 ดี ร้อยละ 50-59 ดี น้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่ผ่านเกณฑ์
2. ความถูกต้องต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมทางเดียว	1		
3. ตรวจสอบท่อลมทุกจุดต้องแน่นเพื่อความปลอดภัย	1		
4. แสดงการทำงานของวงจรอย่างถูกต้อง	2		
5. ระบายลมออกจากวงจรเพื่อป้องกันอันตรายขณะเก็บอุปกรณ์	1		
6. ถอดท่อลมออกจากอุปกรณ์ด้วยความระมัดระวัง	1		
7. ความสะอาดของอุปกรณ์ และพื้นที่ปฏิบัติงาน	2		
คะแนนรวม	10		
คิดเป็นร้อยละ	100		
เกณฑ์การประเมิน : คะแนนที่ได้ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน ถ้าคะแนนที่ได้ไม่ถึงร้อยละ 50 จะต้องทำการฝึกปฏิบัติใหม่ เกณฑ์การตัดสิน : ☐ ผ่านการประเมิน ☐ ไม่ผ่านการประเมิน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

	ใบงานที่ 4.2	
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	หน่วยที่ 4
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์	สอนครั้งที่ 6
	ชื่องาน การต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมสองทาง	
		จำนวน 4 ชั่วโมง

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้เรียนสามารถ

- 1.1 เลือกอุปกรณ์สำหรับต่อวงจรได้ถูกต้อง
- 1.2 ต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมสองทางได้ถูกต้อง
- 1.3 แก้ปัญหาเมื่อเกิดข้อขัดข้องในการต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมสองทางได้
- 1.4 มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงานด้วยความเป็นระเบียบ เรียบร้อย ประณีต รอบคอบ และตระหนักถึงความปลอดภัย

2. เครื่องมือ และอุปกรณ์

- 2.1 ถังลม
- 2.2 สายต่อลม
- 2.3 วาล์วควบคุมทิศทางลม
- 2.4 กระบอกลม
- 2.5 ชุดปรับคุณภาพลม
- 2.6 ข้อต่อลม
- 2.7 แผงติดตั้งอุปกรณ์ระบบนิเวตีกส์

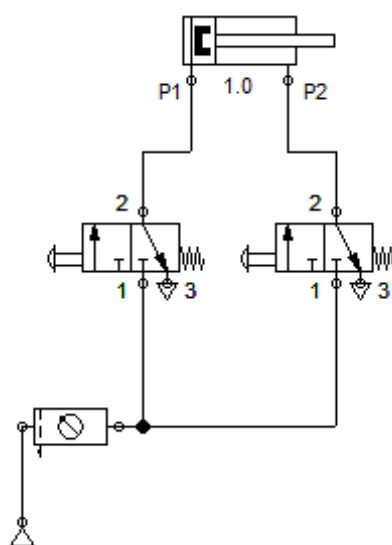
3. การปฏิบัติ

- 3.1 ให้นักเรียน แบ่งกลุ่ม ๆ ละ 2 คน
- 3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานต่อวงจรควบคุมการทำงานของกระบอกลมสองทางตามขั้นตามขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ถูกต้อง

	ใบงานที่ 4.2(ต่อ)	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6 จำนวน 4 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวติกส์	
	ชื่องาน การต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมสองทาง	

4. ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีดังนี้

- 4.1 ติดตั้งอุปกรณ์เข้ากับแผงฝึกระบบนิเวติกส์
- 4.2 ทำการต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมสองทางด้วยความถูกต้อง
- 4.3 ตรวจสอบท่อลมทุกจุดต้องแน่นเพื่อความปลอดภัย
- 4.5 ต่อแหล่งจ่ายลมเข้ากับวงจร
- 4.6 แสดงการทำงานของวงจร
- 4.7 ระบายลมออกจากวงจรเพื่อป้องกันอันตรายขณะเก็บอุปกรณ์
- 4.8 ถอดท่อลมออกจากอุปกรณ์
- 4.9 หลังการปฏิบัติงานทุกครั้งต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ และพื้นที่ปฏิบัติงานให้เรียบร้อยก่อนเก็บให้เข้าที่

วงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมสองทางด้วยมือกดทำงาน

	ใบตรวจประเมินผลการปฏิบัติงานใบงานที่ 4.2		หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6 จำนวน4ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009		
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์		
	ชื่องาน การต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมสองทาง		
ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....			
ชื่อ-สกุล.....กลุ่ม.....เลขที่.....			
รายการประเมิน	คะแนน		หมายเหตุ
	เต็ม	ได้	
1. การเตรียมเครื่องมือ และอุปกรณ์	2		การให้คะแนน ทำถูกต้อง = ได้คะแนนเต็ม ทำไม่ถูกต้อง = ได้ 0 คะแนน เกณฑ์การสรุปผลการปฏิบัติงาน มากกว่าร้อยละ 80 ดีมาก ร้อยละ 70-79 ดี ร้อยละ 60-69 ดี ร้อยละ 50-59 ดี น้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่ผ่านเกณฑ์
2. ความถูกต้องต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกลมสองทาง	1		
3. ตรวจสอบท่อลมทุกจุดต้องแน่นเพื่อความปลอดภัย	1		
4. แสดงการทำงานของวงจรอย่างถูกต้อง	2		
5. ระบายลมออกจากวงจรเพื่อป้องกันอันตรายขณะเก็บอุปกรณ์	1		
6. ถอดท่อลมออกจากอุปกรณ์ด้วยความระมัดระวัง	1		
7. ความสะอาดของอุปกรณ์ และพื้นที่ปฏิบัติงาน	2		
คะแนนรวม	10		
คิดเป็นร้อยละ	100		
เกณฑ์การประเมิน : คะแนนที่ได้ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน ถ้าคะแนนที่ได้ไม่ถึงร้อยละ 50 จะต้องทำการฝึกปฏิบัติใหม่ เกณฑ์การตัดสิน : ☐ ผ่านการประเมิน ☐ ไม่ผ่านการประเมิน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

	แบบประเมินคุณธรรม จริยธรรม	หน่วยที่ 4 สอนครั้งที่ 6 จำนวน 4 ชั่วโมง
	ชื่อวิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009	
	ชื่อหน่วย กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์	

วิชา งานนิเวตีกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัสวิชา 2100-1009 หน่วยที่ 4 กระบอกลมในระบบนิเวตีกส์ ใบงานที่ 4 การต่อวงจรควบคุมการทำงาน กระบอกลม ระดับชั้น..... สาขาวิชา/กลุ่ม.....		ความมีวินัย	มีความตรงต่อเวลา	แต่งกายถูกต้องตามระเบียบสถานศึกษา	มีความสนใจใฝ่เรียน	ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	มีความกระตือรือร้นในการเรียน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ	กล้าแสดงความคิดเห็น	มีความรับผิดชอบ	มีสัมมาคารวะต่อครูผู้สอน	รวม
ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												

เกณฑ์การประเมิน

มีพฤติกรรมตามข้อกำหนด = 1 คะแนน

ยังต้องปรับปรุงพฤติกรรม = 0 คะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

	บันทึกหลังการสอน	
	ชื่อวิชา	งานนิเวตติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น รหัส 2100-1009
	ชื่อหน่วย	กระบอกกลมในระบบนิเวตติกส์
	ชื่องาน	การต่อวงจรควบคุมการทำงานกระบอกกลมสองทาง
ระดับชั้น.....		สาขาวิชา/กลุ่ม.....

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ผู้เรียนสามารถ

1. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกกลมทำงานทางเดียวได้ถูกต้อง
2. บอกลักษณะโครงสร้างและการทำงานของกระบอกกลมทำงานสองทางได้ถูกต้อง

วิธีการสอน (เลือกได้มากกว่า 1 วิธี)

☐ บรรยาย	☐ การสาธิต
☐ การอภิปรายกลุ่มย่อย	☐ ทักษะศึกษา ศึกษาดูงาน
☐ การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)	☐ เกมส์ (Games)
☐ กรณีตัวอย่าง (Case)	☐ การทดลอง (Experiment)
☐ การฝึกปฏิบัติตามใบงาน แบบฝึกหัด	☐ บทเรียนแบบโปรแกรม
☐ ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) ชุดการเรียนรู้ ชุดการสอน โมดูล	
☐ อื่น ๆ (ระบุ)	

สื่อการสอน (เลือกได้มากกว่า 1 วิธี)

☐ ไฟล์คอมพิวเตอร์ เช่น Power point	☐ ใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกหัด
☐ ของตัวอย่าง	☐ ของจริง
☐ แผ่นใส	☐ เอกสารการเรียนรู้ การสอน
☐ วิดีทัศน์ แผ่นซีดี	☐ โปรแกรมคอมพิวเตอร์
☐ สื่อ Online เช่น wbi e-leaing	☐ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI)
☐ อื่น ๆ (ระบุ)	

วิธีการวัดผล (เลือกได้มากกว่า 1 วิธี)

☐ การถาม-ตอบ	☐ แบบทดสอบ
☐ การสังเกต	☐ การตรวจสอบชิ้นงาน/ผลการฝึกปฏิบัติ
☐ อื่น ๆ (ระบุ)	

พฤติกรรมผู้เรียนขณะสอน / หลังสอน

.....

.....

การมอบหมาย / แบบฝึกหัด / การบ้าน / การค้นคว้าเพิ่มเติม

.....

.....

ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก.....

ปัญหาและข้อบกพร่องที่พบจากการสอนครั้งนี้

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึกการสอน

( )

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

ไพรวรรณ พ่อธานี และบุษกร มาลา. งานนิวเมติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือเมืองไทย, 2558

อำพล ชื่อตรง.งานนิวเมติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,2556

เดชฤทธิ์ มณีธรรม. คัมภีร์ระบบนิวเมติกส์. กรุงเทพฯ: เคทีพี,2548.

ณรงค์ ต้นชีวะวงศ์. นิวเมติกส์และไฮดรอลิกส์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2546.

ฐิตารีย์ ถมยา. นิวเมติกส์และนิวเมติกส์ไฟฟ้าเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2545

แหล่งข้อมูลออนไลน์

<http://www.pneu-hyd.co.th>